

فرمانده منطقه یکم دریایی بندرعباس، زمانی که روس ها این زیردریایی های کلاس «کیلو» را به ما تحویل دادند به گونه ای بودند که باعث حیرت شد.

در واقع بسیاری از تجهیزات و تسلیحات آن نبود که به همت متخصصان و نیروهای داخلی این زیر سطحی های راهبردی عملیاتی شدند و الان می توانیم بگوییم به جز پوسته زیردریایی کلاس طارِق، همه تجهیزات و تسلیحات آن ایرانی است و کاملاً با آن چه که روز اول تحویل گرفتیم متفاوت است.

■ ویژگی های برتری حفره سیاه نسبت به دلفین

زیردریایی کیلو که نیروی دریایی آمریکا، لقب «حفره سیاه» را به آن داده است در واقع یکی از کم سرو صداترین زیر سطحی های دنیا است که این ویژگی به مدد عایق بندی صوتی کامل بدنه آن ممکن شده است که در کنار پوشش های جاذب امواج سونار، روی بدنه و استفاده از پروانه های ۷ پره ای که صدای بسیار کمی تولید می کند، شناسایی آن را بسیار سخت کرده است به طوری که برخی منابع، احتمال شناسایی آن را نسبت به انواع هم کلاس، حدود یک چهارم برآورد کرده اند که موجب توانمندی بیشتر این زیرسطحی در مقابله با زیردریایی های کلاس دلفین نیروی دریایی رژیم اشغالگر قدس می شود. به طور مثال اگر زیردریایی دشمن و طارِق در فاصله ۱۰۰۰ متری باشند، طارِق قادر به شناسایی زیردریایی دشمن است درحالی که زیر دریایی حریف باید به ۲۵۰ متری طارِق برسد.

زیردریایی کلاس طارِق (کیلو) نیروی دریایی ارتش از سیستم جدید آزادسازی گاز برخوردار است و بدنه خارجی آن با نوعی کاشی لاستیکی ضدامواج سونار پوشانده شده است تا خطر ردیابی آن کاهش یابد. قدرت جابه جایی ۲۳۰۰ تن آب هنگام حرکت در سطح و قدرت جابه جایی ۳۹۵۰ تن آب هنگام غوطه وری دارد و برآوردها نشان می دهد در زمان عملکرد صحیح سرعت این زیر دریایی به هنگام حرکت سطح آب حدود ۱۹ کیلومتر و هنگام غوطه وری حدود ۳۲ کیلومتر در ساعت می رسد.

بر این اساس، این زیردریایی ها با توجه به طراحی بدنه و کلاس سنگین شدن قادر خواهند بود تا در حداکثر عمق غوطه وری ۳۰۰ متری حرکت کنند، ضمن این که برآورد برد حرکتی این زیردریایی ها در حالت حرکت در سطح یا داخل آب متغیر است که در هر دو صورت به چندین هزار کیلومتر می رسد و با سرعت ۷ گره دریایی قادر خواهد بود تا ۱۲۰۰۰ هزار کیلومتر را با پایداری ۴۵ روز طی کند.

زیردریایی طارِق قدرت پرتاب اژدر منحصر به فردی دارد به طوری که با ۶ لوله پرتاب اژدر ۵۳۳ میلی متری و ۱۸ اژدر سنگین همواره آماده پرتاب اژدر در انواع سبک و سنگین است و در بیشتر اوقات ۱۸ اژدر در جایگاه ویژه نگهداری می شوند. لوله های پرتاب اژدرها به گونه ای طراحی شده است که اژدرهای هدف یابی را که دارای سیستم سونار اکتیو و راهنمای تلویزیونی هستند علیه ۲ هدف به صورت همزمان شلیک کند. این سیستم به خدمه زیر دریایی امکان می دهد که به طور مستقیم و آنلاین، مسیر حرکتی اژدر را به سوی یک هدف تعیین کنند.

پرتابگرها و لوله های پرتاب اژدر طارِق و کلاس کیلو قادر است ۲۴ مین دریایی را نیز رها کند همچنین این کلاس زیردریایی قادر است ۸ فروند موشک سطح به هوای کوچک شلیک کند .

■ پنهان ماندن از رادار و سیستم های ردیابی

این زیردریایی که اشیانه اصلی آن بندر عباس است، با حدود ۷۳ متر طول و حدود ۱۰ متر عرض از زیر دریایی های کلاس سنگین جمهوری اسلامی ایران محسوب می شود که به سیستم سوناری از نوع MGK-۴۰۰ و سیستم کانالی دوگانه کم اشتباه مجهز هستند. امواج منعکس شده از شناورهای دشمن را دریافت می کند و به این ترتیب امواج ارتباطی زیردریایی که سیگنال های سونارهای فعال دشمن را ردیابی می کند، شناسایی می کند.

پنهان ماندن از رادار و سیستم های ردیابی از ویژگی های این زیردریایی است.

یکی از دلایل کم صدا بودن و کم شناسایی شدن این زیردریایی ترتیب خطی چیدمان اجزای سازنده زیردریایی و پوششی ضد سونار است که از انعکاس و انتشار امواج جلوگیری می کند. تعمیرات زیردریای طارِق که پس از بدعهدی روسیه در داخل کشور انجام شد ۵۰ میلیون دلار برای کشور صرفه جویی اقتصادی داشته است، همچنین

بخش های مکانیکی، الکتریکی، الکترونیکی، بدنه سخت و بدنه نرم از بخش های تعمیر شده در زیردریایی طارِق است و بیش از ۲۰۰ سیستم حساس این زیردریایی در کارخانجات منطقه یکم نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران تعمیر، تعویض و نصب شده اند.

■ زیردریایی یونس

زیردریایی یونس پس از پایان ماموریت موفقیت آمیز خود در ناوگروه چهاردهم نداجا که نخستین ماموریت برون مرزی و دوردست زیرسطحی نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در آب های آزاد و بین المللی محسوب می شود توانست رکورد ۶۵ روز دریانوردی «هانز شوفر» آلمانی را با ۶۶ روز دریانوردی وطنی ۳۸۰۰ مایل دریایی بشکند. ناخدا دوم عرشه «حسین حریری» فرمانده زیر دریایی یونس با بیان این که از بدو آغاز به کار یگان یونس این نخستین ماموریت این زیرسطحی به آبهای آزاد بود، گفت: با حضور این زیردریایی در آب های دور ثابت شد نیروی دریایی ارتش ایران نه تنها در سطح یک نیروی راهبردی است بلکه در زیر سطح نیز می تواند راهبردی باشد. در این ماموریت ضمن این که سامانه های پهنه سازی شده یونس توسط متخصصان ایرانی با موفقیت مورد آزمایش قرار گرفت، زمینه ای برای کسب اعتماد به نفس و نمایش اقتدار جمهوری اسلامی در آب های بین المللی نیز فراهم شد.

یک سال قبل زیر دریایی یونس، در قالب بیست و هشتمین ناوگروه اعزامی ارتش، برای اولین بار عازم شرق اقیانوس هند شد و از تنگه مالاگا نیز گذشت. در این سفر ژنرال «شکهار سینیها» فرمانده نیروی دریایی غرب هند، پس از بازدید از ناوگروه نیروی دریایی ارتش در بندر بمبئی و تجلیل از آمادگی این یگان ها خصوصاً زیردریایی یونس گفته بود من فرمانده یکی از زیرسطحی های مشابه یونس نیز هستم و می دانم که جمهوری اسلامی ایران در نگهداری و استفاده از این زیردریایی تا چه میزان موفق بوده است. همچنین قرار است زیر دریایی طارِق نیز که تعمیرات اساسی آن به پایان رسیده است، طبق اظهارات امیر عباسی در ناوگروه سی و چهارم نداجا عازم ماموریت شود.

■ زیردریایی کلاس سبک غدیر

زیر دریایی کلاس سبک غدیر نیروی دریایی ارتش نیز برای آب های خلیج فارس و دریای عمان طراحی شده است و قابلیت بالا در غوص و صعود و مانور دارد؛ تنها در مدت ۳۰ ثانیه از اسکله جدا می شود و از این نظر توانایی بالایی در ورود به حالت عملیاتی دارد، زیردریایی غدیر به دلیل طراحی خاص خود برای منطقه خلیج فارس بسیار مطلوب و مناسب است و توانایی عملیاتی بالایی را در اختیار نیروی دریایی ارتش می گذارد. البته در طراحی این زیردریایی و برنامه های ارتقای آن شرایط اقلیمی دریای عمان نیز در نظر گرفته شده است.

خط تولید این زیردریایی شهریور ماه ۱۳۸۵ افتتاح شده و هزینه تولید هر یک از آن ها در آن زمان ۱۷ تا ۱۸ میلیون دلار بوده است.

رشته های دانشگاهی مورد استفاده در طراحی و ساخت زیردریایی غدیر شامل مکانیک، الکترونیک، فیزیک، ناوبری، مخابرات، رایانه، تسلیحات، شیمی، اقیانوس شناسی، هیدرولیک و نیوماتیک بوده است که حاصل فعالیت آن ها سامانه های گوناگونی مانند سامانه هیدرولیک، سامانه هوای پر فشار، سامانه تقسیم آب، کنترل هیدرواستاتیک، تصفیه و تهویه هوا (جذب دی اکسیدکربن و تأمین اکسیژن)، سامانه خاموش کردن آتش، نجات خدمه و سامانه های تولید توان شامل موتور دیزل برای سطح آب و موتور الکتریکی یا سامانه های مختلف مستقل از هوا (AIP) در زیر آب است. این زیردریایی ۲۹ متری که وزن آن ۱۱۵ تن است قابلیت قرارگیری در بستر دریا را دارد و در این وضعیت سامانه های راداری توانایی ردگیری آن را ندارند.

این زیرسطحی کاملاً بومی که عرض بدنه آن حدود ۲متر و ۷۵ سانتیمتر است قابلیت شلیک اژدر از دو مقر جلویی، رهاسازی انواع مین دریایی، حمل نیروهای تکاور و موشک های دوش پرتاب را دارد و امکانات لازم برای خروج نیروهای غواص در زیر آب برای اجرای عملیات در آن قرار داده شده است. قدرت جابه جایی سریع نیرو، رهگیری شناورهای سطحی و زیر سطحی دشمن، قابلیت شناسایی اهداف نظامی و حمل نیروهای تکاور و مدت زمان ماندگاری مناسب در زیر آب که با ابتکارات خاص ایرانی، فراتر از حد و

زیر دریایی سبک غدیر در کنار ناو لجستیک لارک

زیر دریایی کلاس سنگین یونس در حال تعمیرات در حوضچه خشک کارخانجات نیروی دریایی